

حمل و نقل نوین در شهرها اتوبوس تندرو

شناسایی اجزای اصلی سیستم اتوبوس تندروی همگانی

۲. مشخصات ایستگاه‌ها

توقفگاه‌ها، ایستگاه‌ها و پایانه‌های اتوبوس همانند تسهیلات دیگر مرتبط، مانند محوطه‌های پارک سوار، پل ارتباطی بین مسافران و سیستم اتوبوس تندرو هستند. این تسهیلات باید مناسب، راحت، ایمن و قابل دسترس برای عابران پیاده و افراد ناتوان جسمی باشند. همچنین باید جایگاه سیستم اتوبوس تندرو را در جامعه حفظ کنند و بهبود بخشند و در عین حال با محیط و کاربری‌های اطراف هماهنگ باشند.

طراحی تسهیلات سیستم اتوبوس تندرو بسیار شبیه به سیستم قطار سبک است به طوری که دو سیستم فوق می‌توانند به صورت گسترده از تسهیلات یکدیگر که اغلب در سطح هستند، استفاده نمایند. در شهرهایی که دارای هر دو سیستم اتوبوس تندرو و قطار سبک هستند (به عنوان مثال روئن و پاریس) طراحی ایستگاه‌های دو سیستم به یک شکل انجام می‌شود. با این حال، در مجموع انعطاف‌پذیری و گستردگی بالای سیستم اتوبوس منجر به چالش‌های منحصر بفردی می‌شوند که در سیستم‌های مشابه موجود نیستند.

یکی از نقش‌های اصلی طراحی تسهیلات سیستم اتوبوس باید حمایت و بهبود مطلوبیت دیداری خدمات حمل‌ونقل همگانی و در عین حال حفظ یکپارچگی و هماهنگی با محل‌ها و مناطق تحت امر باشد. برخی از مهمترین جنبه‌های طراحی تسهیلات سیستم اتوبوس تندرو به شرح زیر هستند:

الف) طراحی امکاناتی با کیفیت بالا برای استفاده مسافران

طراحی با کیفیت بالای امکاناتی مانند سایه‌بان‌ها، صندلی‌ها و سیستم روشنایی می‌تواند رضایت عمومی را در خدمات سیستم حمل‌ونقل همگانی به دنبال داشته باشد. این امر به ویژه در سیستم اتوبوس تندرو حائز اهمیت است زیرا باید بر ذهنیت منفی مسافران از تسهیلات روزمره سیستم اتوبوس معمولی از قبیل سایه‌بان‌های کوچک پیش ساخته با روشنایی کم، علایم محدود و امکانات کم که باعث شده است سهم حمل‌ونقل همگانی کاهش یابد، غلبه نماید.

ب) نقش سیستم اتوبوس تندرو به عنوان سرمایه طراحی شهری

اگرچه اجرای تسهیلات و اجزای سیستم اتوبوس تندرو با چالش‌های بسیاری روبه‌رو است اما این فرصت را فراهم می‌نماید تا چهره خیابان‌ها از طریق اجرای امکانات پیشرفته، توسعه یابد و از لحاظ زیبایی پیشرفت نماید.

از آنجایی که ایجاد تسهیلات سیستم اتوبوس تندرو باعث تغییر و تحولاتی در جایگذاری سیستم روشنایی خیابان‌ها، شکل پیاده‌روها و مبلمان شهری و خیابانی می‌شود، این اجزاء باید به گونه‌ای بازسازی شوند که در حالت جدید هماهنگی مناسبی با سیستم اتوبوس تندرو داشته باشند و البته چهره شهر و خیابان را بهبود بخشند.

پ) هماهنگی سیستم حمل‌ونقل همگانی با کاربری زمین

مسیرهای حرکت و ایستگاه‌های سیستم اتوبوس تندرو باید همانند تمامی مدهای حمل‌ونقل همگانی با کاربری زمین در زمان حال و آینده همخوانی و هماهنگی داشته باشند. در مجموع، توسعه چند منظوره مناطق به گونه‌ای که جذب مسافر را به منطقه مورد نظر افزایش دهد برای سیستم حمل‌ونقل همگانی بسیار مطلوب است زیرا مسافران بیشتری را جذب می‌نماید و مسیرهای حرکتی و ایستگاه‌های واقع در منطقه توسعه‌یافته، کارایی بیشتری خواهند داشت. در مواقعی که گزینه‌های مختلفی از جمله مسیرهای مترو که راه‌آهن برای مسیر حرکت مورد ارزیابی قرار می‌گیرند، باید این نکته را در نظر داشت که این گونه مسیرها نمی‌توانند سرویس‌دهی خوبی مانند خیابان‌های موجود در مناطق پرتراکم شهرداری داشته باشند.

ت) مشارکت عمومی

مکان ایستگاه‌ها و نوع طراحی آن‌ها باید به صورت هماهنگ با محیط اطراف محل ایستگاه اجرا شوند. حمایت عمومی در شناسایی و ارزیابی مکان‌های مختلف برای اجرای تسهیلات حمل‌ونقل همگانی و توسعه طراحی ایستگاه‌ها، مسأله مهمی است.

